

КОНДРАТЮК-АНТОНОВА

Тетяна Вячеславівна,

*кандидат філософських наук, доцент,
професор кафедри соціально-гуманітарних
та правових дисциплін факультету
забезпечення державної безпеки, Київський
інститут Національної гвардії України*

ВПЛИВ КУЛЬТУРНИХ ЧИННИКІВ НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ НГУ

Актуальність даної проблематики обумовлена тим, що культура пронизує усі аспекти нашого життя. Людина тільки як культурна істота набуває необхідних здібностей та універсальних здатностей для реалізації себе як суб'єкта життєтворчої активності. Сучасні фахівці НГУ також знаходяться у сфері соціокультурних впливів, оскільки професійна культура включає в себе цілий комплекс цінностей та норм, які виступають основою формування особистості.

Вплив культурних чинників на формування особистості дуже образно висловив сучасний американський професор Девід Мацумото, відмітивши, що культура для поведінки людини - те ж саме, що операційна система для програмного забезпечення; залишаючись непомітною, вона відіграє найважливішу роль в його розвитку і функціонуванні [1].

Соціокультурне середовище є для людини сферою самореалізації, яка перетворює її із сфери зовнішнього світу об'єктивних впливів на внутрішній світ культури життєтворчості особистості, яка може здійснюватися лише в сфері культурних значень, смислів, цінностей і форм.

Надзвичайно важливим культурним чинником впливу на формування особистості, і зокрема військовослужбовців НГУ, виступає система спілкування. Метою спілкування є планування і координація спільної діяльності індивідуума або суспільства в цілому. Ця продуктивна діяльність може мати як матеріальний характер (матеріальні об'єкти - носії соціальних цінностей - знаряддя, предмети, засоби людської праці), так і духовний (ідеї, думки, ідеали, цінності).

Можливі цілі спілкування надзвичайно широкі і знаходяться за межами самого спілкування, тобто спілкування здійснюється задля чогось: отримати чи надати матеріальні блага (предмети, послуги), забезпечити взаємодію при виконанні спільної роботи, допомогти іншому у вирішенні його духовних проблем тощо.

У процесі спілкування люди не тільки формують свої уявлення про світ, доходять взаєморозуміння, знаходять спільну мову. Спілкування – це водночас обмін діями, вчинками, думками і почуттями, переживаннями з іншими людьми, а також звернення людини до самої себе – до власної душі, спогадів, совісті, мрій. Все це складає зміст спілкування, яке по своїй суті являє форму творчої активності, що допомагає виявити і розкрити різні грані особистості.

Основні моральні принципи спілкування: рівність, любов, співчуття, доброзичливість, альтруїзм, повага, толерантність, уміння вислухати, делікатність, тактовність, довіра.

Відсутність комунікабельності, замкнутість, невміння спілкуватися з оточуючими, встановлювати ділові стосунки - все це є серйозною перешкодою при виконанні службово-бойових завдань військовослужбовців НГУ. Культуру спілкування можна охарактеризувати як процес встановлення і розвитку контактів, породжених необхідністю спільної діяльності з обміном інформацією, виробленням єдиної стратегії взаємодій, сприйняття і розуміння спільних цілей і завдань. Культура спілкування органічно взаємопов'язана з культурою поведінки.

Формування особистості сучасних фахівців НГУ відбувається під впливом високої моральної культури. Специфіка взаємовідносин у військовому колективі актуалізує виховання у військовослужбовців таких необхідних якостей, як дисциплінованість, стриманість, пунктуальність, коректність, ввічливість, уважність, наполегливість, скромність тощо.

Сучасний військовослужбовець НГУ повинен бути озброєним цілим комплексом найважливіших культурних цінностей та норм, які виступають фундаментом його особистості, задля виконання складних службово-бойових завдань у секторі безпеки та оборони.

Список використаних джерел:

1. Девід Мацумото. Психологія і культура /URL / <https://coollib.net/b/485435-devid-matsumoto-psihologiya-i-kultura/read>
2. Кравченко П., Костенко М. Чинники формування гідності людини в моральній культурі народу / /URL / <http://philosobr.pnpu.edu.ua/article/view/242676>
3. [Чепелєва Н.В.](#) Культурні чинники розуміння та інтерпретації особистого досвіду / [Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер.: Психологія і педагогіка.](#) 2010. Вип. 14. С. 11-26. /URL / http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoapp_2010_14_4